

Welkom Puppy Tips

Een veilige jaarwisseling, tips voor oud & nieuw

Auteur: Sandra Mur Bekaert BSc.

Vuurwerk is een ernstig probleem voor het dierwelzijn! De meeste honden (en andere dieren) ervaren erg veel stress door het afsteken van vuurwerk. Honden hebben behoefte aan voorspelbaarheid en beïnvloedbaarheid, bij vuurwerk is dit beide niet van toepassing. Tel daar bij op dat het maar een korte periode in het jaar aanwezig is en we hebben de succesformule voor het ontwikkelen van angst. Ook honden die jaren lang geen angst voor vuurwerk ervaren kunnen door de schrik plots wel (vuurwerk) angst ontwikkelen. Als eigenaar kan je een aantal dingen doen op dit te voorkomen en/of de hond te begeleiden in deze spannende periode.

Wat is vuurwerk angst?

De angst voor vuurwerk is complex, in eerste instantie door de abrupte en onverwachte aanwezigheid. Dit maakt dat de situatie niet voorspelbaar en beïnvloedbaar is voor de hond. Maar vuurwerk bestaat uit mee: waar is de hond nu precies bang voor? Dat kan van alles zijn!

- Harde knallen
- Kruid geur
- Lichtflitsen
- Harde geluiden in het algemeen
- Donker

Alles wat op het moment van schrikken aanwezig is kan de angst opwekken, ook op hele andere momenten. Dit noemen we generalisatie, de angst breidt zich uit.

Angst is een emotie en geen gedrag. Het lichaam reageert op de prikkel door de hond klaar te maken om te overleven door bijvoorbeeld de volgende acties: de hartslag gaat omhoog, de ademhaling wordt sneller, maag-darm-kanaal functioneert minder goed en de spierspanning neemt toe. De hond maakt zich klaar om een te reageren op de prikkel, dit kunnen honden op verschillende manieren uiten. (we noemen dit ook wel coping stijl):

- heel kort bevriezen (fright)
- vlucht gedrag (flight)
- vechten/weg jagen (fight)
- heel wild en gek doen (fiidle about)

Het is fijn te weten welke stijl jouw hond toepast bij spannende situaties, zo kan je de situatie en omgeving beter managen. (problemen voorkomen)

Lichaamstaal en stress-signalen

Veel hondeneigenaren herkennen een angstige hond wel, de hond probeert zich klein te maken, oren gaan naar achter en de staart gaat naar beneden. Dit zijn niet te missen signalen, maar er zijn nog veel signalen, die vaak wat minder makkelijk te herkennen zijn. We noemen dit stress signalen, deze laat de hond zien bij spanning.

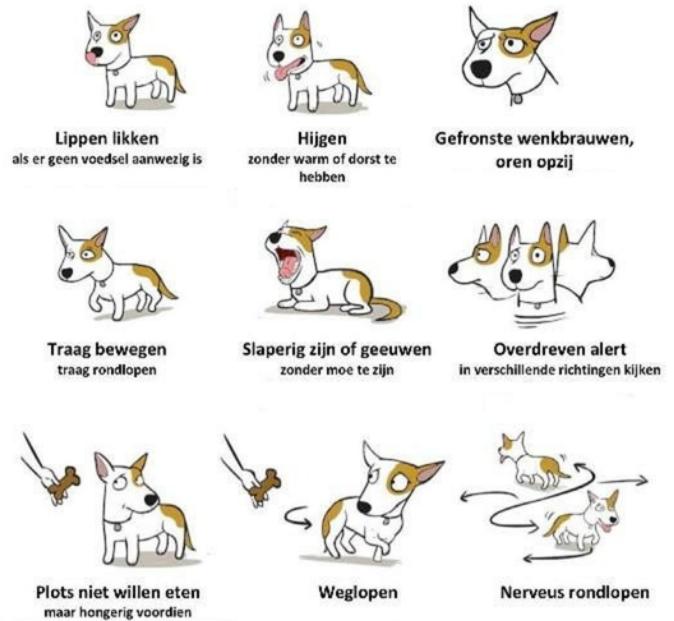
Denk hierbij onder andere aan:

- Gapen
- Tongelen
- Knipperen met de ogen
- Wegkijken / wegdraaien
- Hijgen
- Zweetvoetjes

Lichaamstaal van angstige honden

Subtielere signalen van angst & onzekerheid

Afb. 1 Lichaamstaal en stresssignalen
Bron: smolke.nl

Honden gaan op een andere manier met stress om dan wij, wij hebben de mogelijkheid om over bepaalde dingen na te denken waardoor we (in sommige gevallen) voor een handige en/of praktische oplossing kiezen in plaats van in blinde paniek te raken. De hond heeft deze ratio niet! Deze zal dus altijd instinctief reageren.

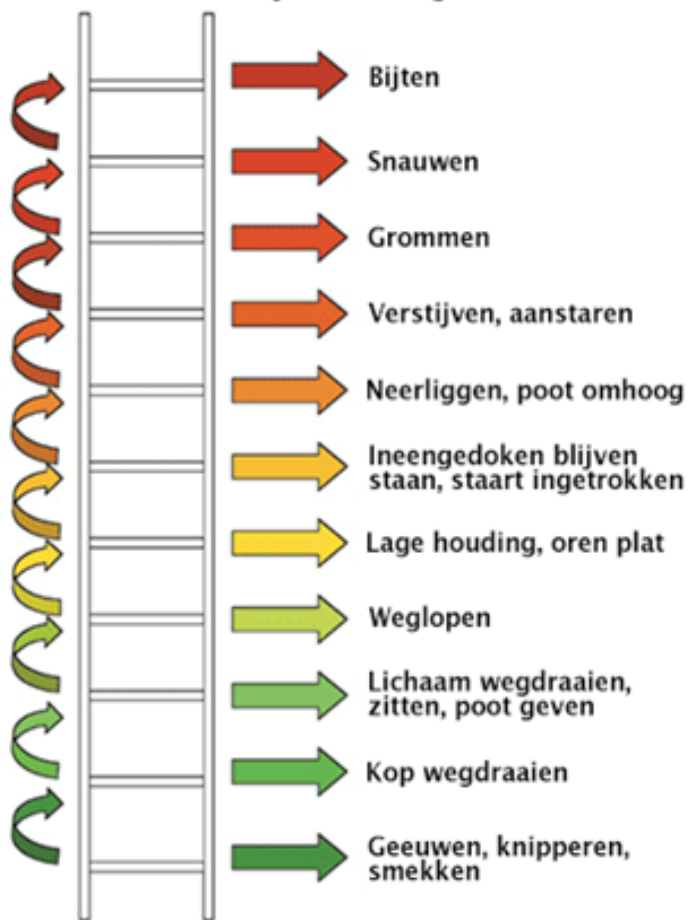
Ook maakt het voor de hond niet uit of bepaalde prikkels/ervaringen nu leuk of niet leuk zijn, stress is stress! Of dit nu positief of negatief is en als de emmer vol zit zal elke hond reageren met het inzetten van agressie. Sta er bij stil dat ook leuke dingen de stress emmer vullen, denk aan een flinke wandeling, spelen met andere honden, achter de bal aan rennen of trainen. Probeer daarom altijd een balans te vinden in de belasting en belastbaarheid van de hond. Dan zal je zien dat onverwachte reacties er veel minder zijn, ook als reactie op vuurwerk of andere spannende prikkels.

Alle honden communiceren via de "ladder of aggresion", ze zetten gedragingen in om een vervelende prikkel weg te krijgen. Lukt dit niet zetten ze de volgende stap op de ladder in, net zolang totdat de vervelende prikkel weg is. Dit maakt dat sommige honden bijvoorbeeld eerst grommen/blaffen en daarna uitvallen naar vuurwerk of bijvoorbeeld een andere hond.

Het duurt relatief lang voordat het stress-level van de hond weer genormaliseerd is na een erg leuke of erg spannende situatie. Dit kon soms wel 24-72 uur duren. In die periode zit de stress-emmer ook veel eerder vol.

Ga hier bewust mee om, plan bijvoorbeeld na oud en nieuwe 1 of 2 dagen rust in. Geen lange wandelingen of bezoek, maar gewoon de hond laten herstellen van alle spannende momenten.

Hoe reageert een hond als hij zich gestresst voelt of wanneer hij zich bedreigd voelt?

Afb. 2 Ladder of aggression, hoe reageert een hond bij stress of dreiging
Bron: Petplan.nl

Wat doe je niet?

Er zijn een aantal dingen die je voor het welzijn van je hond echt niet moet doen bij vuurwerkangst:

- Straffen
- Negeren
- Dwingen
- Verdoven

Je mag je hond dus zeker wel steunen!

Wat doe je wel ?

Er zijn verschillende gradaties in angst, elke hond zal stress en spanning ervaren rondom de jaarwisseling. Maar als de stress dagen en in sommige gevallen weken duurt heeft dit een ernstige invloed op het welzijn en de gezondheid van de hond. Honden kunnen net als mensen ziek worden door langdurige stress. Bepaal dus eerst de mate van angst.

- **Geringe angst;** de hond ervaart alleen rondom de jaarwisseling angst, schrikt van vuurwerk maar hersteld weer snel.

- **Matige angst;** enkele dagen voor de jaarwisseling ervaart de hond angst, hersteld matig van de schrik, blijft nerveus en alert.

- **Ernstige en/of langdurige angst;** een week of langer voor de jaarwisseling ervaart de hond angst, hersteld slecht of niet, is continu angstig, nerveus of extreem alert.

Algemene tips:

Zorg voor veiligheid

- o Zorg dat de hond niet kan vluchten
- o Zorg dat de hond zich niet kan bezeren of dingen stuk kan maken
- o Draag een goed passend tuig en/of halsband
- o Niet los van de lijn
- o Zorg dat de hond goed geregistreerd staat bij de dierenbank
- o Creëer een veilige plek, vaak weet de hond heel goed waar hij wil zijn. Bijvoorbeeld onder tafel, onder bed of in de badkamer

Steun je hond

- o De angst is echt, je mag je dier dus steunen. Een angstige hond staat niet open voor leerervaringen, word dus ook niet banger. Maar een gesteunde hond maakt gelukshormonen aan en zal zich dus beter voelen

Pas je routine aan

- o Zorg dat je de hond uitlaat voordat er veel vuurwerk afgestoken word
- o Loop korte en bekende routes
- o Plan minimaal 2 dagen voor en na oud en nieuw rustdagen in. Dus onderneem die dagen weinig met de hond.

Tips bij geringe angst (groen op de ladder of agressie):

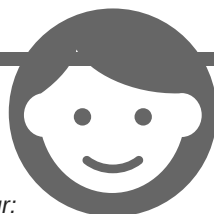
- Je kan de hond een ondersteunend supplement toedienen vlak voor de jaarwisseling, overleg welk middel geschikt is met je dierenarts en/of dierenwinkel
- Bewaar wat voer van de avond maaltijd en geef dit rond de jaarwisseling, zodat de hond lekker bezig is met zijn eten en afgeleid is van het vuurwerk
- Start op tijd (4-6 weken voor de jaarwisseling) met het zacht afspelen van vuurwerkgeluiden, zodat de hond er aan went.

Tips bij matige angst (geel/oranje op de ladder van agressie):

- Start in aanloop naar de jaarwisseling (1 of 2 weken van te voren) met een ondersteunend supplement. Overleg met de dierenarts welk middel passend is voor jouw hond.
- Start met vuurwerktraining (4-6 weken van te voren) samen met een gediplomeerde hondentrainer en of gedragstherapeut.

Tips bij ernstige en/of langdurige angst (oranje/rood op de ladder of agressie)

- Begin tijdig met vuurwerk training onder begeleiding van een gediplomeerde trainer en/of gedragstherapeut
- Ondersteun de hond met psychopharmica, start hiermee een maand tot 2 maanden van te voren. Overleg dit met je dierenarts.
- Zorg dat je medicatie in huis hebt om de hond door de piekmomenten heen te helpen. Overleg dit met de dierenarts.

Auteur:
Sandra Mur-Bekaert BSc.

Geaccrediteerd Kynologisch
Gedragstherapeut

Eigenaar van DogTalk

www.dogtalk.nl

Praktijkstempel: